

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2021 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie
w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia WSA Iwona Maciejuk

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2021 r.

na posiedzeniu niejawnym

wniosku Reason and Dignity of Man Inc. z/s w Lexington

o dopuszczenie do udziału w postępowaniu w charakterze uczestnika w sprawie

ze skargi Radosława Boteva na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w
Warszawie

z dnia 25 maja 2020 r. nr KOA/1424/Pi/20

w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji publicznej

postanawia:

**odmówić dopuszczenia Reason and Dignity of Man Inc. z/s w Lexington
do udziału w sprawie w charakterze uczestnika.**

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem

Iwona Ślask
specjalista

UZASADNIENIE

Pismem z 17 listopada 2020 r. Franciszek Skawiński, działający w imieniu Reason and Dignity of Man Inc. z siedzibą w Lexington wystąpił do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za pośrednictwem platformy e-PUAP, z wnioskiem o dopuszczenie do udziału w charakterze uczestnika postępowania w sprawie ze skargi Radosława Boteva na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie z dnia 25 maja 2020 r. nr KOA/1424/Pi/20 w przedmiocie odmowy udostępnienia informacji publicznej.

W uzasadnieniu Franciszek Skawiński wyjaśnił, że reprezentowany przez niego podmiot jest organizacją społeczną zarejestrowaną w stanie Kentucky w Stanach Zjednoczonych o formie prawnej analogicznej do polskiej fundacji. Wskazał, że zgodnie ze statutem organizacji jej celem jest propagowanie praw człowieka jako podstawy funkcjonowania państwa i społeczeństwa i działanie na rzecz ochrony praw człowieka, w szczególności prawa do wolności wyrażania opinii oraz otrzymywania i przekazywania informacji sprecyzowanego w art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Podniósł, że sprawa niniejsza dotyczy dostępu do informacji publicznej, a więc pozostaje w zakresie wskazanych celów statutowych. Dodatkowo, dopuszczenie organizacji do udziału w postępowaniu będzie sprzyjać sądowej kontroli administracji. Do wniosku dołączył wydruk aktu założycielskiego (tłumaczenie uwierzytelnione z języka angielskiego) oraz statutu w języku polskim oraz zanonimizowaną wersję postanowienia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 6 listopada 2020 r. sygn. akt III SAB/GI 178/20 o dopuszczeniu organizacji do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania.

Na podstawie zarządzenia Przewodniczącego Wydziału z dnia 1 grudnia 2020 r. wezwano Franciszka Skawińskiego do nadesłania w terminie 7 dni dokumentów, z których wynika upoważnienie do działania w imieniu Reason and Dignity of Man Inc z/s w Lexington oraz dokumentu, z którego wynika, że jest dyrektorem wymienionego podmiotu.

W piśmie z dnia 23 grudnia 2020 r. Franciszek Skawiński odpowiedział, że statut oraz akt założycielski zostały załączone do wniosku o dopuszczenie do udziału w sprawie. Z dokumentów tych wynika, że jest dyrektorem Reason and Dignity of Man Inc z/s w Lexington oraz jest uprawniony do jego reprezentacji. Franciszek Skawiński wskazał także, że w artykule V aktu założycielskiego angielskie

słowo „director” zostało przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego jako „członek zarządu”, ale również wśród tłumaczy przysięgłych występuje tłumaczenie „dyrektor”, a dodatkowo Reason and Dignity of Man Inc z/s w Lexington posiada tylko jeden organ. Tym samym, jak podał, rozbieżność w zakresie tłumaczenia słowa „director” nie wpływa na wykazanie umocowania przez przedstawiciela Reason and Dignity of Man Inc z/s w Lexington. Podał, że do pisma załącza dodatkowo kopię aktu założycielskiego poświadczonego za zgodność z oryginałem przez Sekretarza Stanu Kentucky wskazując, że wystąpił także o opatrzenie tej kopii klauzulą apostille. Pismem z dnia 1 stycznia 2021 r. Franciszek Skawiński przesłał kopię dokumentu w języku angielskim opatrzonego klauzulą apostille zaznaczając, że jest to uzupełnienie przesłanych wcześniej dokumentów.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie zważył, co następuje.

Wniosek o dopuszczenie Reason and Dignity of Man Inc. z siedzibą w Lexington do udziału w niniejszym postępowaniu nie podlega uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 33 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 2325 ze zm.), zwanej dalej p.p.s.a., udział w charakterze uczestnika może zgłosić również osoba, która nie brała udziału w postępowaniu administracyjnym, jeżeli wynik tego postępowania dotyczy jej interesu prawnego, a także organizacja społeczna, o której mowa w art. 25 § 4, w sprawach innych osób, jeżeli sprawa dotyczy zakresu jej statutowej działalności. Postanowienie sąd wydaje na posiedzeniu niejawnym. Na postanowienie o odmowie dopuszczenia do udziału w sprawie przysługuje zażalenie.

W świetle powyższego, uprawnienie do udziału w postępowaniu sądownoadministracyjnym w charakterze uczestnika przysługuje również organizacji społecznej, choćby nie posiadała osobowości prawnej, w zakresie jej działalności statutowej, w sprawach dotyczących interesów prawnych innych osób. Udział organizacji społecznej w sprawie innych osób nie może służyć interesom samej organizacji lub jej członków, lecz musi odpowiadać wymaganiom racjonalnie pojmowanej kontroli społecznej nad postępowaniem administracyjnym w sprawach indywidualnych i działaniem organów administracji (por. postanowienie NSA z 29 kwietnia 2013 r., sygn. akt II FZ 174/13, LEX nr 1310050).

Statutowa działalność musi mieć swój zdefiniowany przedmiot, nie polegający jedynie na reprezentowaniu interesów prawnych innych osób. Zatem ta statutowa

działalność musi mieć konkretnie określony zakres, który będzie obejmował przedmiot danej sprawy sądownoadministracyjnej (por. wyrok NSA z 12 czerwca 2019 r., II FSK 1994/17, LEX nr 2698547).

Biorąc pod uwagę, że podmiot będący wnioskodawcą jest zagraniczną jednostką organizacyjną, jego zdolność sądowa powinna być oceniana stosowanie do art. 1117 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 300 p.p.s.a. Przepis art. 17 ust. 3 pkt 4 Prawa prywatnego międzynarodowego, odwołuje się do prawa właściwego dla jego siedziby.

Zgodnie z art. 25 § 4 p.p.s.a., zdolność sądową mają ponadto organizacje społeczne, choćby nie posiadały osobowości prawnej, w zakresie ich statutowej działalności w sprawach dotyczących interesów prawnych innych osób. Powołany przepis przyznaje zatem organizacjom społecznym zdolność sądową w sprawach dotyczących interesów prawnych innych osób, zaś art. 33 § 2 p.p.s.a. stanowi o uprawnieniach procesowych w granicach tej zdolności.

Możliwość dopuszczenia wnioskodawcy do udziału w charakterze uczestnika w niniejszym postępowaniu uwarunkowana jest zatem oceną wnioskodawcy jako organizacji społecznej, której zakres statutowej działalności obejmuje działanie w zakresie dotyczącym interesów prawnych innych osób.

Zgodnie z art. 9 p.p.s.a., organizacja społeczna, w zakresie swojej działalności statutowej, może brać udział w postępowaniu w przypadkach określonych w niniejszej ustawie. Ustawodawca przyznając zdolność sądową organizacji społecznej, nie określa bliżej zakresu podmiotowego odniesienia tego pojęcia.

Zauważyć należy, że o ile przy określaniu zakresu podmiotowego strony skarżącej, gdy organizacja społeczna wnosi skargę, broniąc własnego interesu prawnego, nie ma to znaczenia, to już przy ustalaniu legitymacji organizacji społecznej zarówno do wniesienia skargi do sądu w sprawach dotyczących interesów prawnych innych osób, jak i dopuszczenia takiej organizacji do udziału w postępowaniu sądownoadministracyjnym w tych sprawach, kwestia ta ma zasadnicze znaczenie. (por. uchwała 7 sędziów NSA z dnia 12 grudnia 2005 r. sygn. akt II OPS 4/05, LEX nr 167966).

W doktrynie przyjmuje się, że organizacja społeczna obejmuje wszelkie trwałe zrzeszenia osób fizycznych, a także prawnych, tzn. takie grupy tych podmiotów, które związane są wspólnym celem i stałą więzią organizacyjną, niewchodzące w skład aparatu państwowego i niebędące zarazem spółkami prywatnymi (E. Smoktunowicz:

Prawo zrzeszania się w Polsce, R. Michalska-Badziak [w:] Prawo administracyjne. Pojęcia, instytucje, zasady w teorii i orzecznictwie, Warszawa 2000, s. 200). Za podstawowe kryterium kształtujące pojęcie organizacji społecznej uznano kryterium trwałego zrzeszenia określonej grupy społecznej. Zaznaczyć należy, że orzecznictwo sądowe nie ogranicza pojęcia organizacji społecznej tylko do jednostek typu korporacyjnego, ale dopuszcza również utrwalone w systemie prawnym organizacje typu zakładowego, jakim są fundacje. W przywołanej już wyżej uchwale składu 7 sędziów NSA z dnia 12 grudnia 2005 r., II OPS 4/05, przyjęto, że fundacja jako organizacja społeczna, na podstawie art. 33 § 2 w związku z art. 25 § 4 p.p.s.a., może zgłosić udział w postępowaniu sądowym w charakterze uczestnika postępowania w sprawie dotyczącej interesu prawnego innej osoby.

W orzecznictwie przyjmuje się też, że organizacja społeczna powinna wykazać, że taki udział w postępowaniu sądowym służy zapewnieniu kontroli społecznej postępowania, a nie np. partykularnym interesom organizacji, czy jej członków (v. postanowienie składu siedmiu sędziów NSA z dnia 28 września 2009 r. sygn. akt II GZ 55/09, orzeczenia.nsa.gov.pl).

Z przedłożonego statutu wynika, że wnioskodawca jest podmiotem o charakterze non profit, który nie ma cech organizacji korporacyjnej opartej na członkostwie, a zatem brak jest zasadniczego elementu decydującego o społecznym charakterze organizacji. Wynika to wprost z artykułu 3 statutu, który stanowi, że wnioskodawca nie posiada członków. Oznacza to, że organizacja ta nie jest zrzeszeniem grupy obywateli, określonej grupy społecznej, ale jest inną formą aktywności jej założyciela.

Przyjmując, w świetle orzecznictwa sądowego, że wymienione kryterium nie jest konstytutywnym elementem organizacji społecznej, to wskazania wymaga, że ze statutu nie wynika, aby Reason and Dignity of Man Inc. z siedzibą w Lexington miała charakter fundacji, czyli aby stanowiła organizację typu zakładowego, gdzie aktywność społeczna jest oparta na określonych zasobach majątkowych, czy substracie majątkowym przeznaczonym na realizację celów statutowych. Przedłożone dokumenty wskazują, że wnioskodawca jest w istocie prawną formą aktywności jej założyciela zbliżoną do jednoosobowej spółki, bez substratu majątkowego. Skoro wnioskująca o dopuszczenie do udziału w postępowaniu sądowoadministracyjnym jednostka organizacyjna nie ma cech pozwalających na

